

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
20/3475-7

Dato
23. desember 2021

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2022

Innholdsfortegnelse

1 Innledning	2
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer for Klima- og miljødepartementet	2
2.2 Styringsinformasjon	3
3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2022	3
3.1 Fordeling av tildelinger	3
3.2 Basisbevilgninger til miljøinstituttene (kap. 1410.50)	4
3.3 Forskningsprogrammer (kap. 1410.51)	4
Styringssignaler for bevilgningen på kap. 1410 post 51 i 2022	4
3.4 Tilskudd til internasjonal miljøvernforskning (kap. 1410.53)	6
4 Felles post for virksomhetskostnader	6
5 Rapportering	7
6 Planlagte styringsmøter	7

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling
Kunnskaps- og
globalenheten

Saksbehandler
Viggo Lindahl
22 24 57 42

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2021-2022) og vedtatt budsjett 2022 (Innst. 9 S – 2021-2022) som Stortinget behandlet og vedtok 17.12.2021. Klima- og miljødepartementet (KLD) stiller 612,799 mill. kroner til rådighet for Norges forskningsråd for 2022. Vi viser i tillegg til tildelingsbrevet som Kunnskapsdepartementet (KD) sender som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

Regjeringen har fastsatt fem mål for Forskningsrådet:

- Mål 1: Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2: Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3: Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4: Velfungerende forskningssystem
- Mål 5: God rådgivning

Vi viser videre til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av mål, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer for Klima- og miljødepartementet

KLD har både et sektoransvar og et sektorovergripende ansvar for klima- og miljøkunnskap. Forskning finansiert av KLD gjennom Forskningsrådet skal bidra til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene og fremme grønn og rettferdig omstilling. European Green Deal og Horisont Europa legger internasjonale rammer for norsk klima- og miljøforskning og innovasjon. Også gjennom det nordiske samarbeidet er det føringer og muligheter for kunnskapsutvikling.

De nasjonale klima- og miljømålene er vedtatt av Stortinget og fremkommer på www.Miljøstatus.no og i Prop. 1 S (2021-2022).

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2019-2028 (Meld. St. 4. (2018-2019)) gir de overordnede føringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet. Dokumentet *"Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi (2021-2024)"* gir visse spesifiseringer av kunnskapsbehov på klima- og miljøområdet.

KLD har forventninger om at Forskningsrådet bidrar til å videreutvikle samarbeidet mellom de næringsrettede virkemiddelaktørene for å jobber langsiktig for å bidra til:

- gode, tverrsektorielle prosesser for klima- og miljørelevant forskning og innovasjon med brukerinvolvering fra offentlig forvaltning og næringslivet.
- at komplekse utfordringer løses gjennom bruk av mer tverrfaglig klima- og miljøforskning.
- kunnskap som er nødvendig for å kunne vurdere utvikling av måloppnåelse for nasjonale og internasjonale mål for klima og miljø.
- at internasjonal klima- og miljøkunnskap systematisk anvendes og gjøres operativ for norske forhold og benyttes som kunnskapsgrunnlag.

- å sikre norsk deltakelse i det internasjonale kunnskapssamarbeidet om klima og miljø.
- å styrke den offentlige infrastrukturen for miljødataforvaltning på tvers av forskningsinstitusjoner og forvaltning (i tråd med FAIR-prinsippene).
- økt flerbruk og videre bruk av innsamlede data fra overvåking og kartlegging.
- økt produksjon og bruk av nasjonale kunnskapssynteser på prioriterte områder i tråd med relevante porteføljeplaner
- å videreutvikle formidlingen av klima- og miljøkunnskap som grunnlag for politikkutvikling med verktøy for å kommunisere og ta eksisterende kunnskap raskt i bruk for politikkutvikling.
- å legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkl sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor én helse – perspektivet også ivaretas. Det vises også til likelydende formulering i tildelingsbrev fra HOD, LMD, og NFD.

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser KLD til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). KLD viser til punkt 5 Rapportering for 2022 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer KLD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2022

3.1 Fordeling av tildelinger

KLD stiller følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd for 2022: 612,799 mill. kroner.

Kap./post	Kapittel- og postnavn	Tildeling (1000 kr)
1410.50	Basisbevilgninger til miljøinstituttene	221 190
1410.51	Forskningsprogrammer m.m. <i>Herunder satsing på nullutslippsløsninger for store skip med 38,5 mill. kroner over MAROFF-programmet i 2022 som skal bidra til raskere grønn omstilling i maritim næring og styrket norsk grønn konkurransekraft.</i>	384 190
1410.53	Tilskudd til internasjonal miljøvernforskning	7 419
	Totalt	612 799

Midlene på kap. 1410, post 51 skal dekke kunnskapsutvikling på alle KLDs resultatområder (Naturmangfold, Kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima, og Polarområdene). Midlene allokeres til budsjettformål som i det alt vesentlige ligger under porteføljene "Energi, transport og lavutslipp", "Hav", "Klima- og polarforskning" og "Landbasert mat, miljø og bioressurser". Posten bidrar i tillegg til finansiering av EUs strålevernforskning med 2 mill. kroner.

Bevilgningen overføres med 306 399 500 kroner i januar og august til kontonummer 6345 05 31105.

KLD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge man sikrer måloppnåelse på lengre sikt. Årsaker til omdisponeringer kan være forsinkelser i utlysninger eller dårlig søkning ved en bestemt utlysning. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet skal alltid tas opp med bevilgende departement. Behov for vesentlige omdisponeringer skal likeledes tas opp med departementet.

Kunnskapsdepartementet vil gjennomgå praksisen i Forskningsrådet for bruk av avsetningene for å sikre at økonomiregverket og bevilgningsreglementet er ivaretatt. KLD vil ha dialog med Forskningsrådet om omprioriteringer av avsetninger på departementets område til prioriterte satsinger i tråd med de føringene som er omtalt i Prop. 1 S for Kunnskapsdepartementet og de respektive departementenes proposisjoner.

Det skal foretas en ettårig omprioritering av 22 mill. kroner til forskning på sirkulær økonomi som en del av arbeidet med å minske Forskningsrådets avsetninger.

3.2 Basisbevilgninger til miljøinstituttene (kap. 1410.50)

Tildelingen over kap. 1410.50 "Basisbevilgninger til miljøinstituttene" omfatter nå grunnbevilgningen til fordelingsarena for miljøinstituttene. I 2022 skal 10 % av hele grunnbevilgningen bli omfordelt etter Forskningsrådets resultatindikatorer.

Det blir ikke lenger øremerket midler til fisk- og viltforskning fra Statens fiskefond og Viltfondet som del av grunnbevilgningen til miljøinstituttene.

KD har fastsatt reviderte "Retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern". De trer i kraft 1. januar 2022. For institutter som mottar grunnbevilgning fra KD, KLD og NFD, skal Forskningsrådet bruke en såkalt rekursiv utregningsmåte i fordelingen av grunnbevilgning til de enkelte institutter, som innebærer at oppnådd grunnbevilgning hvert år for hvert institutt legges til grunn for kommende års beregning av grunnbevilgningen.

3.3 Forskningsprogrammer (kap. 1410.51)

Tildelingen over kap. 1410.51 skal finansiere forskning som bidrar til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene, og fremmer grønn og rettferdig omstilling. Forskningsrådet vurderer selv hvordan midlene skal prioriteres innenfor sine fastlagte porteføljer.

Tildelingen er samlet sett økt med ca. 4,7 mill. kroner, og inkluderer 38,5 mill. kroner til en egen forskning- og utviklingssatsing på nullutslippsløsninger for store skip som opererer over lengre strekninger ("Maritime zero 2050").

Det er rammeoverført 10,6 mill. kroner til kap. 288 post 73 under KD for deltaking i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon, Horisont Europa.

Det skal også foretas en ettårig omprioritering av 22 mill. kroner fra avsetningene i Forskningsrådet til forskning på sirkulær økonomi. Se ytterligere omtale under kap. 285 i KDs Prop. 1 S (2021–2022).

I tillegg dekker posten bidrag til nasjonal finansiering av norske forskningsmiljøers deltagelse i EURATOMs forskningsprogram for strålevern, kjernesikkerhet og avfall/dekommisjonering.

Forskningsrådet kan innenfor bevilgningen overføre inntil 0,35 mill. kroner til Akvaplan-Niva for å støtte inntil 10 stipendiater som kan delta på Emerging Leaders (EL). Det er et utviklingsprogram og mentorprogram med utgangspunkt i arktiske problemstillinger for unge ledere og forskere, organisert av Akvaplan-Niva. EL arrangeres årlig som en del av Arctic Frontiers med Norges Forskningsråd som en av partnerne.

Styringssignaler for bevilgningen på kap. 1410 post 51 i 2022

Klima- og miljødepartementet forventer at forskningsmidlene på sikt bidrar til:

- kunnskap om status og trender for tilstand, påvirkning og samlet belastning for norske økosystemer, og om hvordan og hvor mye ulike aktiviteter bidrar til å påvirke miljøtilstanden.
- kunnskap om mulig framtidig utvikling i klima- og miljøtilstand basert på scenarier og framskrivninger for framtidige klimagassutslipp, arealbruk, forurensning og andre miljøbelastninger.
- kunnskap om naturens tålegrenser og mulige vippepunkter i klimasystemet og økosystemene.
- kunnskap om helseeffekter og risiko for folkehelse ved klimaendringer, kjemikaliebruk, forurensning og miljøforringelse.
- kunnskap om hvilke verdier og økosystemtjenester naturen og kulturmiljøet gir samfunnet.
- kunnskap om arealbruksendringer.
- kunnskap om hvordan ulike samfunnsdrivere påvirker klima og miljø, og hva dette betyr for løsninger på komplekse klima- og miljøutfordringer.
- kunnskap om utvikling og bruk av ny teknologi, metoder og innovasjon som kan redusere negative klima- og miljøpåvirkninger og effektiviser innsamling av miljødata.
- kunnskap om sirkulær økonomi, ressurs- og energieffektivitet og lavutslippsløsninger som bidrar til å redusere klima- og miljøfotavtrykket.
- kunnskap om klima- og naturrisiko for norsk økonomi, både i form av fysisk risiko, tap av økosystemtjenester og overgangsrisiko knyttet til overgangen til et lavutslippssamfunn.
- kunnskap om samfunnsøkonomiske konsekvenser av klima- og miljøpåvirkninger og av tiltak og virkemidler, inkludert fordelingsvirkninger.

- kunnskap om sammenhenger mellom de ulike klima- og miljøutfordringene og hvordan tiltak kan bidra til å løse flere utfordringer samtidig.
- kunnskap som grunnlag for økosystembasert forvaltning.
- kunnskap om forvaltningssystemer som er egnet for utfordringer som går på tvers av ulike typer miljøpåvirkning, og som er knyttet til samlet belastning.

Nullutslippsløsninger for store skip

Satsingen finansieres med 38,5 mill. kroner over MAROFF-programmet i 2022 som skal bidra til raskere grønn omstilling i maritim næring og styrket norsk grønn konkurransekraft. Midlene skal gå til prosjekter som gir betydelige utslippskutt også innen internasjonal skipstrafikk, og prosjekter som er industrielt skalerbare

3.4 Tilskudd til International Institute for Applied System Analysis (IIASA) (kap. 1410.53)

Tilskuddet skal dekke norsk medlemskap i "International Institute for Applied System Analysis" (IIASA). Den samlede kontingenten, som dekkes av Kunnskapsdepartementet og Klima- og miljødepartementet, overføres Forskningsrådet, som ivaretar det norske medlemskapet.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU midlene til det enkelte departement.

Finansiering av forskning, overordnet forskningspolitisk og sektorpolitisk rådgivning skal være de oppgavene som fortsatt skal ha høyest prioritet, jf. Forskningsrådets vedtekter. Klima- og miljødepartementet viser til Kunnskapsdepartementets tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

For oppdrag vises det til KDs rolle som etatsstyrer og KDs tildelingsbrev til Forskningsrådet.

KLDs oppdrag innenfor rammen av virksomhetskostnader:

- *Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024.* Norges forskningsråd skal bistå KLD i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024, på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere med Forskningsrådet slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.
- *Stimulere norske forskere til å benytte forskningsmulighetene i Ny-Ålesund.* Norges forskningsråd skal vurdere barrierer og komme med forslag til tiltak for å øke forskningsaktivitet fra norske forskningsinstitusjoner i Ny-Ålesund. Frist 1. mai 2022.
- *Administrativ oppfølging av Mission Innovation Zero-Emission Shipping.* Norges forskningsråd bes fra 2022 om å organisere arbeidet med en administrativ oppfølging av

Mission Innovation Zero-Emission Shipping. Det er omdisponert 1,5 mill. kroner fra satsingen på grønn skipsfart til dette formålet.

Og oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementet:

- *Farlig avfall*. Norges forskningsråd skal ferdigstille oppdraget som ble startet i 2021 om å utrede muligheter og hindringer for hvordan forskning og innovasjon kan bidra til reduksjon og økt materialgjenvinning av farlig avfall i Norge. Oppdraget skal leveres KLD gjennom en sluttrapport innen 1. september 2022. KLD vil finansiere kostnadene ved at Forskningsrådet fakturerer KLD direkte.

5 Rapportering

Med bakgrunn i behov for å se de ulike fagområdene mer i sammenheng ber KLD om en todelt rapportering (på følgende sektorpolitiske prioriteringer):

1) Rapportering knyttet til disponering og effekt av KLDs midler for de seks resultatområdene Naturmangfold, Kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima, og Polarområdene, gjerne ved bruk av tabeller eller matrise for å synliggjøre at utlysninger og resultater har betydning for ett eller flere resultatområder.

2) Rapportering knyttet til disponering og effekt av KLDs og de totale midler for grønn omstilling, herunder lavutslippssamfunnet, sirkulær økonomi, naturmangfold og areal, og i tillegg skal det rapporteres på forskning- og utviklingssatsingen på nullutslippsløsninger for store skip over MAROFF-programmet i 2022 som skal bidra til raskere grønn omstilling i maritim næring og styrket norsk grønn konkurransekraft. Inkludert i denne rapporteringen ønsker departementet en oversikt over hvordan bevilgningen for 2022 er disponert, gjerne ved bruk av tabell eller matrise.

KLD ber om at sektoransvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

6 Planlagte styringsmøter

Departementet vil avholde to styringsmøter i 2022. Vårmøtet skal konsentreres om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til KLD i årsrapporten for 2021. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2024 og utkast til tildelingsbrev for 2023. Departementet vil komme tilbake til dato og dagsorden for møtene på et senere tidspunkt.

Med hilsen

Torstein Lindstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Viggo Lindahl
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Helse- og omsorgsdepartementet

Kunnskapsdepartementet

Landbruks- og matdepartementet

Nærings- og fiskeridepartementet

Olje- og energidepartementet

Riksrevisjonen

Samferdselsdepartementet

KOPPI